Maandag 18 September 1944.

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4311

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Brabant het strijdtoneel onzer bevrijding.

Breretons luchttroepen tijdens de nacht versterkt.

Montgomery: „Goede jacht in Duitsland".

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier:

„Geallieerde luchttroepen zijn Zondag in Nederland geland na grote luchtoperaties waaraan de Geallieerde luchtstrijdkrachten in grote sterkte deelnamen.

De eerste rapporten tonen aan, dat de verrichtingen goed gaan. Onze grondstrijdkrachten nabij de Belgisch-Nederlandse grens blijven voortgang maken.

Verder ten Zuiden hebben wij weerstandsgroepen opgeruimd in de buitenwijken van Aken. Er duren hevige gevechten voort in de stad. Elementen, die ten Oosten van de stad oprukken, stuiten op een vastberaden tegenstand.

Er werden ook vorderingen gemaakt over de Luxemburgs-Duitse grens. In de Moezelvallei zuiveren onze troepen het gebied ten Westen van de rivier van geisoleerde vijandelijke groepen. Ten Noorden van Nany werd voortgang gemaakt en vijandelijke tegenaanvallen nabij Pont-a Mousson werden afgeslagen.

De Duitsers vechten hard om de doorgang van Belfort. Onze troepen hebben de stad St. Loup sur Semouse bezet en Lure van den vijand gezuiverd. Ten Noorden van Lure gebruikte de vijand tanks om de opmars te stremmen. Plaatselijke gevechten werden geleverd in het gebied van Pont de Roide.

In de hoge Alpen zijn wij verschillende kilometers gevorderd in de Maurienne-vallei na Modane te hebben bezet; Lanslebourg werd bereikt na hevige gevechten.

Bij aanvallen vóór de landing onzer luchttroepen hebben onze lichte en gevechtsbommenwerpers Zondag in zeer grote sterkte luchtdoel batterijen, kanonstellingen, verkeerswegen en troepentransporten in grote gebieden van Nederland aangevallen, terwijl gevechtsvliegtuigen een pad baanden voor de luchttransporten en zweefvliegtuigen dekking boden voor de landingen.

Wanneer vijandelijke kanonnen het vuur openden doken onze gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers omlaag om deze tot zwijgen te brengen in beschietings- en bombardementsaanvallen van geringe hoogte. Vele motorvoertuigen, locomotieven, spoorwegwagons en schuiten werden vernield of beschadigd; bruggen en opslagplaatsen werden getroffen. Volgens berichten die tot nu toe ontvangen werden zijn 9 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten door onze gevechtsvliegtuigen. Later op de dag werden kanonstellingen en troepen op het eiland Walcheren aangevallen door grote strijdkrachten van zware bommenwerpers. Vliegtuigen van de kust-luchtmacht vielen de scheepvaart voor de Friese eilanden aan. Versterkte stellingen en troepen te Boulogne werden vier uren lang gebombardeerd door andere zware bommenwerpers, die meer dan 3500 ton springstoffen wierpen. Bij wijlen werd een intensief afweervuur ondervonden, doch er werd geen tegenstand geboden in de lucht.

Sterktepunten te Brest werden overdag aangevallen door kleine strijdkrachten van gevechtsbommenwerpers. Andere gevechtsbommenwerpers troffen verschillende locomotieven en spoorwegwagons in het Westen van Duitsland." (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 18.9).

EEN BOODSCHAP VAN MONTGOMERY.

Veldmaarschalk Sir Bernard Law Montgomery zeide tot zijn troepen, dat „geen menselijke pogingen" de volledige, volkomen en absolute nederlaag van Duitsland kunnen voorkomen. „De nazie-leiders hebben het Duitse volk opgedragen zijn land tot het uiterste te verdedigen en elke duim gronds te betwisten", zeide de Britse Bevelhebber in een radiorede terwijl duizenden Geallieerde troepen over de Duitse grenzen zwermden op meer dan een dozijn punten en anderen het Reich naderden.

„De grote massa van het Duitse volk weet dat haar toestand reeds hopeloos is en zij zal helderder nadenken over dit onderwerp bij onze opmars in het land. Zij heeft weinig zin de strijd voort te zetten. De Duitsers hebben ontzaggelijke verliezen geleden in manschappen en materiaal: meer dan 400.000 gevangenen zijn genomen door de Geallieerden in het Westen. Het wordt problematisch hoe veel langer hij de strijd kan voortzetten."

„Zulk een historische gang van gebeurtenissen kan zelden in de geschiedenis hebben plaatsgevonden binnen zulk een korte spanne tijds" zeide Montgomery. „Gij hebt elke reden zeer trots te zijn op wat gij gedaan hebt.

De triomfantelijke roep is thans: 'Voorwaarts in Duitsland'. Veel geluk aan u allen en goede jacht in Duitsland." (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 17.9)

20.000 GEVANGENEN.

De Duitse troepen, die afgesneden waren in Zuid-Frankrijk door de aansluiting van het 7e en het 3e leger, hebben zich overgegeven aan het Noordamerikaanse 9e leger, zonder dat daarbij het leven van één enkelen Noordamerikaansen soldaat verloren ging of een schot gelost werd. Generaal Majoor Erich Elsner, die zijn samengeraapt leger van mariniers en soldaten leidde van de Spaanse grens af in een poging hen terug te voeren naar Duitsland, gaf hen over aan hoge Noordamerikaanse officieren in een korte doch dramatische ceremonie, toen hij besefte, dat er geen ontsnapping meer mogelijk was. De Generaal had geweigerd de wapens neer te leggen alvorens hij ervan verzekerd was, dat zijn troepen veilig zouden zijn in Geallieerde gevangenenkampen. Hij was namelijk bevreesd, dat de Fransen wraak zouden nemen. De overgave vond plaats nabij de Loire (Beaugency, Frankrijk, (AP) 17.9).

VERSTERKINGEN VOOR HET LUCHTLEGER.

De Duitsers meldden, dat tijdens de nacht versterkingen zijn aangevoerd voor het eerste Geallieerde luchtleger, dat Zondag in Nederland landde, vermoedelijk om de Siegfried-linie in de flank aan te vallen, waardoor de vlakten van Noord-Duitsland voor een inval zouden komen open te liggen (Londen, (AP) 18.9).

SAMENTREKKING VAN RUSSISCHE STRIJDKRACHTEN.

Berichten van het front geven te kennen, dat de Russen strijdkrachten ophopen van de Bulgaarse grens tot de Golf van Finland langs het gehele front voor een algehele aanval op de Oostelijke defensies van Duitsland. Aangezien de nazies de aanval zien aankomen, werpen zij grote aantallen tanks en mobiele kanonnen in de strijd vooral in de Oostzeestaten, waar de eerste slagen verwacht worden (Moskou, (AP) 18.9).

RUSLANDS JEUGD IS VOORBEREID.

Hoewel de nederlaag van Duitsland in zicht is heeft Sovjet-Rusland de wereld doen weten, dat de millioenen van zijn jongelingen goed voorbereid zijn voor de oorlog door de opvoering van een algemeen militair oefenprogram, dat drie jaren geleden begon in opdracht van Stalin. Het Rode leger moet versterkt worden met steeds meer reserves om de uiteindelijke en volledige overwinning te behalen, zeide „Pravda" in een hoofdartikel, dat weerklank vond in de gehele Russische pers. (Moskou, (AP) 17.9).

VERNIELING VAN JAPANSE SCHEPEN.

Drie Japanse schepen werden vernield en een ander aan de grond gezet bij luchtaanvallen op Celebes. Voorts werden twee kustvaartuigen in de grond geboord bij Ceram, waar een vaartuig van 1500 ton aan de grond gedreven werd door het vuur der Geallieerde vliegtuigen (Mac Arthurs Hoofdkwartier, (AP) 17.9).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Geallieerde troepen**, behorende tot het 1e luchtleger van Luitenant Generaal Lewis Brereton, zijn Zondag omstreeks 13 uur Europese tijd in Nederland geland in het gebied der grote waterwegen. De juiste plaatsen, waar de landingen plaats vonden werd niet bekend gemaakt. De landingen met valschermen en zweefvliegtuigen vonden plaats tegen een matig verzet en verliepen goed. Er zijn reeds enkele steden veroverd, waarvan de namen niet genoemd werden.

Van Duitse zijde werd gemeld, dat de landingen plaats vonden in het gebied van Tilburg, Eindhoven en Nijmegen. Van Franse zijde werd gemeld, dat er ook landingen plaats vonden nabij Den Haag, doch geen van deze berichten is bevestigd.

Generaal Eisenhower heeft een boodschap gericht aan de Nederlanders ten Zuiden van de Rijn en Lek om alle instructies nauwkeurig op te volgen. Tot de Nederlanders ten Noorden van de Rijn en Lek zeide hij zich kalm te houden. „Uw bevrijding komt ook spoedig".

— **De Nederlandse** regering heeft alle spoorwegarbeiders in Nederland bevolen om te staken, teneinde het Duitse treinverkeer te ontwrichten.

— **Vlak vóór** de aanvang van de luchtinvasie van Nederland heeft Luitenant Generaal Lewis Brereton een boodschap gezonden aan zijn troepen, waarin hij zeide: „Gij neemt deel aan een der grootste onderneming door de lucht van de militaire geschiedenis. Het succes van uw zending, de navigatie, vaardigheid en moed van de vliegtuigbemanningen en de moed en snelheid van de landingsstrijdmacht, zal bepalen of wij een snelle beslissing in het Westen zullen forceren of dat de slag lang zal worden. Ik weet, dat ik op u kan vertrouwen. Goede reis."

— **Noordamerikaanse** troepen zijn geland op het eiland Angaur in het Zuiden van de Palau-groep. Op het eiland Peleliu is het voornaamste vliegveld reeds veroverd.

— **De troepen** van MacArthur hebben Morotai bezet en leggen reeds vliegvelden aan om straks de Philippijnen aan te vallen.

— **Maarschalk Tito** maakt de verovering van de eilanden Korçula en Hvar voor de Dalmatische kust bekend.

— **Officieel** wordt gemeld, dat de Tsjechoslowaakse strijdkrachten, die in het Oosten van Slowakije vechten, contact gemaakt hebben met vooruitgeschoven elementen van het Rode leger.

Een van de zes jonge Franse verraders, die te Grenoble door een krijgsraad ter dood veroordeeld werden, wordt vastgebonden voor de uitvoering van het vonnis. Het vuurpeloton bestond uit Franse strijdkrachten van het binnenland.

OMSINGELD?

Het Duitse nieuwsagentschap Transocean beweerde, dat de luchttroepen, die in een uitgebreid gebied in Nederland landden, thans geheel zijn omsingeld (Londen, (AP) 18.9).

— **De radio** van Parijs deelde mede, dat troepen van het 7e leger Belfort zijn binnengerukt, op 55 kilometer van de Duitse grens.

— **Uit Rome** wordt gemeld, dat een Geallieerde vlootmacht, waaronder vliegdekschepen, acht vijandelijke schepen tot zinken gebracht heeft in de Aegeïsche Zee nabij de kust van Hellas. Drie andere schepen werden aan de grond gedreven en een ander werd beschadigd.

— **Mosquito's** van de Raf hebben in de afgelopen nacht een aanval gedaan op Bremen waarbij vele branden gesticht werden. Hedenmorgen togen wederom Geallieerde bommenwerpers naar Duitsland.

— **Braziliaanse** troepen vechten thans mede aan het Italiaanse front, waar slechts weinig terrein gewonnen werd tijdens de strijd op Zondag.

— **Het Duitse** Internationale nieuwsagentschap zeide, dat de Duitsers een tegenaanval deden ten Zuid-Oosten van Aken, waarbij zij de voorste Geallieerde linies doorboorden.

— **Generaal Bor**, de commandant der Poolse vaderlanders in Warszawa, deelt mede, dat de Russische kanonniers goed steun bieden aan zijn troepen in het centrum van de Poolse hoofdstad.

— **William Ewing**, een radiocorrespondent, seint van Peleliu in de Palau-groep, dat de Noordamerikanen de hoogste top van het eiland veroverd hebben in een bestorming, nadat zij drie Japanse tegenaanvallen afsloegen. Hiermede is het getij definitief ten gunste der Noordamerikaanse aanvallers gekeerd. Het vliegveld van Peleliu werd reeds eerder veroverd.

— **Het Duitse communiqué** meldt het volgende over de strijd in Nederland: **„De parachutisten en luchttroepen vechten achter ons front met brandpunten nabij Arnhem en Eindhoven. Gistermiddag viel de vijand aan tussen Antwerpen en Maastricht teneinde contact te maken met deze formaties luchttroepen. Er ontstonden grimmige gevechten, vooral in het gebied van Neerpelt, waarbij de vijand in staat was geringe vordering te maken naar het Noorden."**

Het nieuws van vandaag.

Er zijn nog geen biezonderheden over de strijd in Nederland waar gisteren midden op de dag Geallieerde luchttroepen neerkwamen. Correspondenten seinen alleen nog maar omtrent enkele ervaringen bij de landingen en het Hoofdkwartier geeft te kennen, dat de verrichtingen goed verlopen.

Alleen van vijandelijke zijde zijn plaatsen genoemd waar de landingen plaatsvonden. Officieel zegt het Duitse communiqué van heden, dat de brandpunten van de strijd liggen nabij Arnhem en Eindhoven. Hoewel Generaal Eisenhower een beroep deed op de bevolking ten Noorden van de Lek en Rijn om zich voorlopig kalm te houden, schijnen de Geallieerden dus toch ten Noorden van deze rivieren geland te zijn. Het DNB maakte nog melding van landingen in het gebied van Nijmegen, zodat de landingen vermoedelijk plaatsvonden in de Betuwe en tegen de zoom van de Veluwe.

Eindhoven ligt in Noord-Brabant en aangezien het Britse 2e leger ook de aanval geopend heeft uit het Zuiden zal deze provincie wel het voornaamste strijdtoneel worden voor de bevrijding van Nederland.

Geallieerde waarnemers geloven, dat de Geallieerden alzo zich van de oversteek van de grote rivieren willen verzekeren om dan de vlakten van Noord Duitsland te kunnen binnenrukken.

In Duitsland zelf is de stad Aken practisch geheel omsingeld en er woeden straatgevechten waarbij men een krachtige tegenstand van den vijand ondervindt. Ten Oosten van Aken wordt eveneens gevochten op de weg naar Keulen waar de voorste elementen ongeveer 40 kilometer van verwijderd zijn. De Duitsers doen hier krachtige tegenaanvallen om een Geallieerde doorbraak in Duitsland te voorkomen. De Geallieerde legers in de Noordoostelijke hoek van Frankrijk zijn eveneens in hevige gevechten gewikkeld aangezien de Duitsers hier een Geallieerde oversteek van de Rijn willen voorkomen.

Aan de kust bestormen de Canadese troepen de havenstad Boulogne na een hevig luchtbombardement waarbij 3500 ton aan springstoffen geworpen werd.

In Brest wordt nog verwoed gevochten; de haven is volledig verwoest volgens Duitse berichten.

Zuid-Frankrijk is practisch vrij van nazies, aangezien 20.000 Duitsers zich overgaven toen zij ontdekten dat hun de aftocht naar Duitsland afgesneden was.

GEEN TIJD VOOR FEESTEN.

De Minister President Professor Mr. Pieter Sj. Gerbrandy, heeft Zondagavond verklaard:

„Terwijl ons volk strijdt en lijdt, is het geen tijd om feest te vieren, maar wij hebben er alle redenen voor om optimistisch vertrouwen te koesteren. Dit alles leidt tot de bevrijding van Nederland."

Radio-Oranje herinnerde aan de Mei-dagen van 1940 en zeide: „Het is zeer rechtvaardig, dat dezelfde Duitsers, die ons land overrompelden, uit verjaagd worden door een nog grotere toepassing van de strijdmiddelen, waarmede zij zoveel andere landen hebben onderworpen."

DAAR KOMEN DE BEVRIJDERS.

Daar gaan de nazies.

Aneta bericht uit het Hoofdkwartier:

De Nederlanders waren samengetroept in steden en dorpen en staarden naar de honderden vliegtuigen, die de invasie in de lucht begonnen. De dienstdoende bevelhebber van een Nederlands Spitfire-escadrille verklaarde, dat het escadrille tot opdracht had de luchtafweer van de Duitsers aan te vallen; er was echter geen luchtafweer en alles wat de Nederlandse vliegers konden doen, was laag vliegen en de Nederlanders toewuiven.

Hij verklaarde ook, dat het schouwspel van de samengepakte mensen en van het overstroomde land diepe indruk op de vliegers had gemaakt. Alle vliegtuigen keerden naar hun basis weer.

Volgens den berichtgever van Reuter schonken de Nederlanders geen aandacht aan de neervallende granaten, maar liepen uit om de soldaten van het eerste Noordamerikaanse leger welkom te heten, toen deze het land binnenkwamen. Met paraplues boven het hoofd om zich tegen de regen te beschermen, kwamen de dorpelingen van de grensplaatsen toegestroomd en de Nederlandse meisjes omhelsden de bevrijders. De grensbewoners waren er vast van overtuigd, dat, gezien de toestand waarin de Duitse troepen zich bevinden, het pleit spoedig beslecht zal zijn. Een Noordamerikaanse kolonel verklaarde, dat verschillende Noordamerikaanse transportwagens, die bevoorradingen aanbrachten, gered werden door twee Nederlanders, die, toen de Noordamerikaanse wagens een viaduct bij de grens bereikten, toesnelden en teken gaven om te stoppen. Het bleek, dat achter het viaduct twee Duitse kanonnen waren opgesteld.

Volgens de Parijse radio zijn Geallieerde valschermtroepen 12 kilometer ten Noorden van Den Haag neergekomen.

De Berlijnse radio zegt, dat de Geallieerde door de lucht vervoerde troepen versterkt worden.

UIT NEDERLAND.

— Een van de aanmoedigendste factoren voor de Nederlandse troepen was het groot aantal door Typhoons vernielde Duitse transportmiddelen langs de wegen. Terwijl de huizen bijna nergens werden getroffen zijn de wegen bezaaid met overblijfselen van Duitse wagens van alle soort.

Aan deze Typhoon-aanvallen hebben ook deel genomen twee Nederlanders Rob en Fricki, wier achternamen geheim worden gehouden. Beiden zijn nu in België en hebben daar in een stad een schitterend onthaal genoten. Rob en Fricki zijn allebei gevlucht, maar schieten zich nu letterlijk een weg terug naar het vaderland. (Aneta)

MET DE PEN EN HET TOMMYGEWEER.

Britse oorlogscorrespondenten zullen op hun eigen verzoek gewapend worden met tommygeweren bij het binnentrekken van Duitsland. Deze speciale voorzorgsmaatregel wordt nodig geacht aangezien de ontvangst welke van de Duitse bevolking verwacht wordt, een algemene onbekende factor is. De eerste berichten tot nu toe geven echter te kennen, dat de Duitse burgers grotendeels vijandig zijn tegenover de Geallieerde troepen.

Deze foto werd genomen in Parijs een week voordat de Geallieerden de Franse hoofdstad binnentrokken. Franse mannen en vrouwen vechten tegen de nazies met wapenen, die zij van hen afnamen.

CURAÇAO

DE LIMBURGSE AVOND.

Zaterdagavond kwamen de op Curaçao wonende Limburgers samen in het R.K. Zeemanshuis om de bevrijding van Maastricht te vieren. Deze feestelijke bijeenkomst werd o.m. bijgewoond door Z.H.E. Mgr. P.I. Verriet vergezeld door zijn secretaris Pater Brada, door Mr. H.J.M. Hoogeveen, Administrateur van Financiën, Drs. J.H. van Boven, Hoofd Economische Zaken, de heer F.J. J. Corver waarnemend gouvernementssecretaris, Kapitein M.A.J. Vonken, commandant van de Burgerwacht en vele anderen. De vergadering die gedeeltelijk door de Curom werd uitgezonden werd geopend door den heer Eug. A. Winters, die in een korte Limburgse rede Mgr. Verriet welkom heette en alle aanwezigen dankte voor hun opkomst.

Hij wees op de betekenis van deze dag voor de Limburgers. Ook vroeg hij de aanwezigen deze gelegenheid aan te grijpen en over te gaan tot de stichting van een vereniging „Limburgia" in de geest van de gelijknamige verenigingen, zoals die bestaan in de meeste Nederlandse steden en in enkele steden in het buitenland. Mgr. Verriet sprak vervolgens. Ook Hij drukte er zijn vreugde over uit, dat de bevrijding van Nederland in Maastricht begonnen is en zei zich te kunnen voorstellen hoe de Maastrichtenaars in hun eerste opwelling van vreugde naar St. Servaaskerk zijn gegaan om God te danken. Hij juichte het voorstel om hier een Limburgse vereniging op te richten ten zeerste toe, vooral daar het de Limburgers sterken zal om de goede geest van hun eigen gewest te bewaren, ook ver van huis. Nadat het Limburgse volkslied gezongen was las adjudant Van den Berg een door hem geschreven novelle gewijd aan het werk van de ondergrondse beweging in Limburg voor. Mr. Hoogeveen haalde Maastrichtse en Valkenburgse herinneringen op en terwijl het een Limburgse lied het andere volgde steeg de stemming. Spoedig was een echte gemoedelijke Limburgse atmosfeer bereikt. Mr. Hoogeveen stelde voor over te gaan tot de aanstelling van een bestuur. Namens de aanwezigen vroeg hij Mgr. Verriet het ere-voorzitterschap te aanvaarden. Het voorstel werd op luid handgeklap onthaald. Verder stelde hij voor den heer Winters tot voorzitter te benoemen en de heren Vonken en Walraven als penningmeester en secretaris. De heer Winters, na bedankt te hebben, stelde voor ook Mr. Hoogeveen in het bestuur op te nemen. Nadat deze formaliteiten waren afgehandeld en de nieuwe vereniging in het leven was geroepen werd de verdere avond op passende wijze de bevrijding van de eerste twee Nederlandse gemeenten gevierd. Op voorstel van Mgr. Verriet zond de vereniging het volgend telegram aan H.M. Koningin Wilhelmina: De vereniging Limburgia op Curaçao bijeen met vreugde bevrijding Maastricht en Eysden herdenkend biedt Uwe Majesteit eerbiedigst haar gelukwensen en hulde aan en verzekert Uwe Majesteit van haar onwankelbare trouw.

NIEUWJAAR.

Vandaag is het de nieuwjaarsdag voor ons Joodse volks deel en voor alle Joden ter wereld. Het ziet er naar uit een blij nieuw jaar te worden voor hen, die al meer dan tien jaren door het naziegeboefte worden vervolgd en gegast.

Alleen in het machtige Denemarken, majestueus in zijn weerstand door passief verzet in een land welks leger te klein is, hadden de Joden het beter. Denemarkens Koning schreef op het Duitse bevel anti-Joodse wetten in te voeren in zijn land, het laconieke antwoord, dat er geen Jodenprobleem in Denemarken was, omdat de Denen zich niet inferieur gevoelen ten opzichte van de Joden.

Juist op de dag, dat de bevrijding van Nederland, dat eeuwenoude asyl der Joden en andere vluchtelingen een feit gaat worden, breekt het nieuwe Joodse jaar aan. Hoe zullen zij, die het leven erbij behouden hebben, juichen. Hoe zullen zij, die op Curaçao zijn, met spanning de dag verbeiden te kunnen schrijven en telegraferen naar Nederland. Dit wordt een goed Joods nieuw jaar.

DE LANDSRADIO-DIENST.

Wij menen temidden van het vele nieuws, dat thans door ons gepubliceerd wordt, een woord van dank aan de Landsradiodienst te mogen richten. De Landsradio-dienst neemt het telegrafisch binnenkomende nieuws voor ons op. Vanzelfsprekend is er thans veel meer dan vroeger en met grote dankbaarheid constateren wij, dat het gehele personeel al het mogelijke doet, zoveel er maar is, met opoffering van eigen vrije tijd, op te nemen. Een speciale besteldienst is er zelfs ingevoerd van de Landsradiodienst naar onze redactie. Veel vrije tijd is er thans niet voor wie aan de krant verbonden is en dat geldt ook voor den Heer Bergman en zijn staf, tot den loopjongen toe. Hartelijk dank. Dit is een bewijs van mooi dienstbetoon voor dit overheidsbedrijf.

Ook willen wij, waar wij voor een groot deel van ons Nederlands nieuws op de Gouvernementspersdienst zijn aangewezen, hem hulde brengen, daar ook de Heer Winters al het mogelijke doet om zoveel mogelijk nieuws gereed te maken voor de pers. Wij zeggen ook den Heer Winters voor zijn ijver en belangrijke hulp openlijk dank.

MUZIEK AVOND DER SPORTVERENIGING „ZEEMACHT".

Op Donderdag 21 September a.s. om 20.30 uur, zal onder auspiciën van de Sportvereniging „Zeemacht" een concert gegeven worden in de Cantine van de Marine Basis Parera.

Dit concert is uitsluitend toegankelijk voor Onderofficieren en Manschappen der Basis en hun Introducé's.

Aan deze avond verlenen hun welwillende medewerking:

Mevr. Broek de Fremery, (Piano); de heren de Visser en Wegman (Viool); de heer Sweers (Altviool); de heer Smitt (Violoncel).

Het programma bestaat geheel uit stukken „op verzoek" Gezien de populariteit der medewerkers belooft dit een mooie avond te zullen worden.

Staten van Curaçao.

Vergadering op DONDERDAG, den 21sten September 1944, des avonds te 8 uur.

Te behandelen Onderwerpen:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-landsverordening tot intrekking van het tarief voor de roeimeesters op Curaçao (1944—1945—4).

3o. Ontwerp-landsverordening tot wijziging en aanvulling van de bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten (1944—1945—45).

4o. Ontwerp-landsverordening houdende opschorting van de mogelijkheid om Curaçaosche schoeners en hun bemanningen te verzekeren tegen oorlogsongevallen (1944—1945—47).

De wnd. Griffier,

VAN WEEL.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Voetballen: Sithoc — Economische Zaken 2—1; Union La Fama — Republiek 0—0; Jong Bonaire — Ecuador 4—0.

DE INTERNATIONALE ATHLETIEK-WEDSTRIJDEN

Twee Curaçaose records gebroken.

De athletiekwedstrijden van Zondag, waaraan Venezolaanse en Curaçaose athleten deelnamen, hebben een prachtig verloop gehad. Hoewel de belangstelling van het publiek minder was dan de vorige week, waren de geleverde praestaties dit over het algemeen niet. Dit blijkt wel uit het feit, dat twee Curaçaose records gebroken werden, nl. 200 meter hardlopen, dat door R. Rosario gebracht werd op 23 seconden en hoogspringen, dat door Labast gebracht werd op 1.78 meter. De sprong van Labast was wel zeer formidabel, vooral als men in aanmerking neemt, dat hij zelf nog geen 1.70 meter lang is.

Als volgt zijn de uitslagen van de verschillende nummer, waarvoor men zich vrij mocht inschrijven:

100 Meter hardlopen: 1) J. Tovar (V.) 10.5 sec.; 2) A. Cortez (V.) 10.6 sec.; 3) R. Rosario (C.)

Polsstok-hoogspringen: 1) Z. Alexander (C) 2.50 meter; 2) A. Cortez (V) 2.20 meter.

400 Meter hardlopen: 1) J. Tovar (V) 51.8 sec.; 2) A. Schoop (C) 52.8 sec.; 3) L. Marco (C).

Kogelstoten: 1) E. Adriana (C) 13.64 meter; 2) J. Rooi (C) 12.43 meter; 3) J. Pinedo (C) 11.99 meter; 4) Rodriguez (V) 11.97 meter.

Hoogspringen: 1) Labast (C) 1.78 meter (nieuw Cur. record); 2) J. Rooi (C) 1.75 meter; 3) A. Fijnje (C) 1.70 meter.

200 Meter hardlopen: 1) J. Tovar (V) 22.8 sec.; 2) R. Rosario (C) 23.0 sec., nieuw Cur. record; 3) R. Anasagasti (C); 4) G. Garrido (V).

Discuswerpen: 1) Rodriguez (V) 36.79 meter; 2) J. Rooi (C) 35.72 meter; 3) Istiriz (V) 32.56 meter.

Zweedse Estafette: 1) Curaçao 2 min. 9.0 sec.; 2) Venezuela 2 min. 9.4 sec.; 3) Villa Maria.

Speerwerpen: 1) Isturiz (V) 48.15 meter; 2) J. Rooi (C) 48.04 meter; 3) Calmes (C) 47.80 meter; 4) Rodriguez (V) 47.30 meter.

110 Meter hordelopen: 1) R. Willems (C) 15.8 sec.; 2) Peliciano (V) 17.5 sec.

Verspringen: 1) Cortez (V) 6.52 meter; 2) Rodriguez (V) 6.48 meter; 3) J. Karduks (C) 6.20 meter; 4) R. Rosario (C) 6.04 meter.

10.000 Meter hardlopen: Marquez (V) 37 min. 47.6 sec.; 2) Webb (C) 37 min. 48.2 sec.; 3) Ortencia (C).

4 x 100 Meter Estafette: 1) Venezuela 44.0 sec.; 2) Curaçao 44.1 sec.

Gisteravond vond in het West End Restaurant een feestelijk diner plaats aan het eind waarvan de prijzen werden uitgereikt. Zijne Excellentie de Gouverneur was hierbij vertegenwoordigd door Dr. Wybojan Goslinga, Hoofd van het Departement van Onderwijs, Volksontwikkeling en Eredienst. De Venezolaanse Consul Generaal Kapitein Luis R. Pimentel was persoonlijk aanwezig, zomede de Vice Consul Amilcar Fonseca. Voorts waren er Bestuursleden van de Curaçaose Athletiekbond en vanzelfsprekend de deelnemende athleten.

De Voorzitter van de Curaçaose Athletiekbond, de Heer Norman Chumaceiro, hield zowel een redevoering in het Spaans als in het Nederlands, waarbij hij hoopte, dat het verblijf der gasten op Curaçao aangenaam geweest was en zij de beste herinneringen mede zouden nemen naar hun land.

De Heer Goslinga hield een toespraak in het Spaans, welke hij deed volgen door een in het Nederlands. De spreker zeide, dat de sport mensen met een sterke wilskracht helpt maken, aangezien vooral in dit warme klimaat men werkelijk moet doorzetten indien men goede praestaties wil leveren.

De Venezolaanse Consul Generaal prees vooral de pogingen, die hier gedaan worden om de banden tussen Curaçao en Venezuela nauwer aan te halen. Curaçao en Venezuela zijn van oudsher steeds samengegaan, zeide hij. In de vrijheidsstrijd van Venezuela speelde Curaçao een belangrijke rol. De cultuur van de twee landen heeft zich steeds in evenwijdige banen ontwikkeld en op economisch gebied komt de samenwerking wel zeer tot uiting in deze oorlog, waarbij Venezuela de olie levert en Curaçao deze raffineert.

Met biezondere grote blijdschap had de Heer Pimentel vernomen van de landing der Geallieerde luchttroepen in Nederland. Hij hoopte, dat Nederland spoedig bevrijd zal zijn van „dien meest hebzuchtigen barbaar welke de geschiedenis ooit gekend heeft". Met een heildronk op Hare Majesteit de Koningin beëindigde de Consul Generaal zijn belangwekkende toespraak.

Er spraken nog vele anderen, o.a. de Heer Leonardo Pelicano, leider van de Venezolaanse ploeg, de Heer Emilio Lopez Henriquez, de Venezolaanse Vice Consul Amilcar Fonseca, de Heer François Nouel en de Heer Alex Yrausquin namens de Curaçaose athleten. De Venezolaanse Consul Generaal en de Heer Chumaceiro namen nog om beurten enkele malen het woord.

Er heerste van den beginne af een aangename stemming, welke niet verstoord kon worden door het geluid van ontploffende bommen en roepende mannenstemmen uit West Ends bioscoop.

Curaçaose en Venezolaanse sportlieden zaten broederlijk dooreen en men zou niet kunnen zeggen wie winnaars en wie overwonnenen waren.

Aan het eind werden de tropeeën uitgereikt, waarbij telkens weer geapplaudiseerd werd en de winnaars werden geluk gewenst. Zeer sympathiek was de daad van Curaçao's Julio Rooi, die een zijner medailles afstond aan den Venezolaansen athleet Ponce, die niet het geluk had enig nummer te winnen.

De avond was ongetwijfeld een waardig slot na een week van sportontmoetingen, welke de vriendschappelijke betrekkingen tussen Curaçao en Venezuela nog zullen verinnigen. Hartelijk omarmden de athleten elkaar ten afscheid.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: D. Diquе, Hoofdcommies ter Inspectie der Belastingen, alhier, 4 maanden buitenlands verlof wegens ziekte, met bepaling, dat dit verlof dient te worden doorgebracht te New York; Mej. G. K. L. Gibbes, klerk ten Gezaghebberskantore op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan 2 maanden binnenlands verlof, wegens langdurige onafgebroken dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen; ingang 3 November 1944; A. I. van Hesteren, klerk ter Administratie van Financiën, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; H. N. Zaalberg, tijdelijk werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen; A. van Riemsdijk, Chef-monteur bij de werkplaatsen van Openbare Werken, alhier, 2 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan 6 weken buitengewoon buitenlands verlof, met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen; ingang 4 November 1944; Mejuffrouw M. H. van Hesteren, tijdelijk werkzaam gesteld ter Administratie van Financiën, 14 dagen vrijstelling van dienst; J. F. van Hesteren, tijdelijk schrijver ter Administratie van Financiën, 3 weken vrijstelling van dienst; Mevrouw A. E. Vrijburg-Süthoff, tijdelijk werkzaam gesteld bij de Gouvernements-Codedienst, 4 weken vrijstelling van dienst.

Benoeming: F. H. L. Doorson, tot tijdelijk agent der burgerpolitie op Aruba; P. Trappenberg en J. van der Kuyp, tot agent der Burgerpolitie op Aruba; Mr. H. J. M. Hoogeveen tot lid-plaatsvervanger van het Hof van Justitie in Curaçao; W. M. A. Lamers, Pastoor te Soto, tot R.K. Geestelijke van de 3e rang; L. A. Paanakker, Kapelaan te Pietermaai, tot R.K. Geestelijke van de 4e rang; C. E. Peterson, schrijver op St. Eustatius, tot telegrafist; V. G. O'Connor, vaandrigschutter der artillerie tot 2e luitenant bij de Schutterij; J. de J. Chocolaad, tot tijdelijk gouvernements-geneeskundige in Curaçao, met standplaats Saba; E. van der Kuyp, tijdelijk gouvernements-geneeskundige in Curaçao, is belast met de leiding van de Hygiënische Dienst op Curaçao, de Quarantainedienst op het vliegveld op Hato en de werkzaamheden van havendokter in de St. Annabaai en de Bullenbaai, alhier; Mejuffrouw Ph. E. Simons, tot tijdelijk gouvernementsvroedvrouw in Curaçao en belast met de verloskundige hulp aan on- en minvermogenden in het 4e en deel van het 3e district van Aruba; Mejuffrouw H. A. E. Philipszoon, kwekelinge bij het Openbaar Onderwijs, tot onderwijzeres bij het Openbaar Voorbereidend Onderwijs in Curaçao, met handhaving van haar werkzaamstelling aan de kleuterschool Prinses Irene, alhier.

Werkzaamstelling: Mejuffrouw I. Medema, ter Inspectie der Belastingen, alhier; Mejuffrouw M. M. Th. Sprockel, ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen, alhier; F. E. Lampe, bij de Politie-Administratie, alhier; Mejuffrouw E. J. Istatie, en Mejuffrouw M. A. Bonifacio, op het Hoofdbureau van Politie, alhier; Mejuffrouw E. L. M. Breinburg, op het Bureau voor Crisiszaken, alhier; Mejuffrouw J. E. Polak, ten Ontvangerskantore op Aruba.

Bevordering: J. A. Pietersz, en L. C. van Oudheusden, sergeanten-schutter tot sergeant-majoor der Infanterie bij de Schutterij.

Eervol ontheven: P. L. Nassy, uit de betrekking van gouvernements-geneeskundige op Saba.

Overplaatsing: P. E. Nassy, van Saba naar Curaçao en belast met de werkzaamheden van gouvernements-geneeskundige, bewesten de haven.

Eervol ontslag aan: Mejuffrouw H. B. Kwartsz, tijdelijk werkzaam gesteld bij de Militaire Censuurdienst op Aruba, op haar verzoek; Mevrouw N. A. Braat—Campbell, tijdelijk werkzaam gesteld op het Bureau voor Crisiszaken, alhier; Mejuffrouw I. P. Th. Coppoolse, onderwijzeres 1e klasse, categorie B. aan de Wilhelminaschool, alhier, wegens huwelijk; S. H. Tiesma, tijdelijk schrijver, werkzaam op het Hoofdkantoor van Politie, alhier, op zijn verzoek; Mejuffrouw L. J. M. Tummers, volledig lerares, tevens plaatsvervangend directrice van de Algemeen Middelbare School, genaamd het „Peter Stuyvesant College", alhier, op haar verzoek; Mejuffrouw E. H. van Eer, tijdelijk werkzaam gesteld bij de Militaire Censuurdienst op Aruba, op haar verzoek; Mejuffrouw E. Arends, tijdelijk werkzaam gesteld ten Ontvangerskantore op Aruba, op haar verzoek; A. Bouman, Inspecteur der Burgerpolitie op Aruba, op zijn verzoek; C. E. Tramm, tijdelijk klerk, met de persoonlijke titel van tijdelijk adjunct-commies op Bonaire, op zijn verzoek.

De wnd. Gouvernements Secretaris,

F. J.J. Corver.

ONS KONINKRIJK

DE TREIN STOND STIL.

Het heldhaftige gedrag van een Belgischen machinist van de spoorwegen, die volgens instructies handelde van de ondergrondse beweging van België, heeft een trein vol mannen en vrouwen die door de nazies in België gevangen waren gehouden en nu op weg naar Duitsland waren, gered. Alle gevangenen, waaronder personen van de meest uiteenlopende nationaliteit, hadden zware straffen te ondergaan wegens het deelnemen aan ondergrondse bedrijvigheid. Velen waren van Nederlandse nationaliteit en van de gevangenen, een vrouw, was ter dood veroordeeld.

Verleden Zaterdag brachten de Duitsers 3500 gevangenen van een nabij Brussel gelegen kamp in een trein, die uit beestenwagens bestond, samen: Zij werden hier zo dicht op elkaar gepakt dat het onmogelijk was voor de gevangenen om te zitten of te liggen.

De trein zette zich in beweging naar Duitsland toe, maar de machinist, trouw de bevelen volgende van de ondergrondse beweging — de witte brigade, zoals deze in België genoemd wordt — wist zo te manoeuvreren, dat hij in 24 uur slechts 20 km. aflegde; dit ondanks het feit, dat Gestapo-mannen met geweren naast hem stonden en hem bedreigden.

Tenslotte ging de trein helemaal niet meer vooruit en na lange beraadslagingen met de Duitse autoriteiten, die toen nog in Brussel waren, werd besloten, liever dan verdere last er mee te krijgen, de gevangenen maar vrij te laten. Onder de bevrijde gevangenen is George Nijpels, oud-hoofdredacteur van het Algemeen Handelsblad.

— **Prinses Juliana** heeft het volgende telegram gezonden aan den Gouverneur van Canada, den Graaf van Athlone: Nu de brede oceaan mij scheidt van U en Uw geliefd Canada, zullen dankbare herinneringen mij, hoop ik, dikwijls naar daar terug voeren.

WIJ EN DE HERSTELCONFERENTIE.

De Raad van de Herstelconferentie kwam op 15 September samen te Montréal (Canada). De Nederlandse afvaardiging is als volgt samengesteld:

Mr. Max P. L. Steenberghe, Hoofd van de Economische Missie Nederlands lid van de Herstelconferentie en Hoofd van de Afvaardiging, Dr. D. Crena de Jongh, plaatsvervangend voorzitter der Missie, Hoofd van de Commissie voor Nederlands Indië, Suriname en Curaçao, Dr. P. Honig, Nederlands Indisch Hoofdambtenaar, B. Kleyn Molekamp gevolmachtigd minister. Ir. Leonard A. H. Peters, rijkslandbouwconsulent, landbouwattaché te Washington, Dr. A. H. Philipse, administrateur aan het departement van Handel en Nijverheid. P. H. W. Sitsen lid van de Commissie voor Nederlands Indië, Suriname en Curaçao. Dr. I. Snapper. Dr. Willem M. Bonne die als technisch adviseur de besprekingen bijwoont en W. Hoogeboom, assistent van Ir. Peters, secretaris van de afvaardiging. (Aneta)

DE TOEKOMST DER INDISCHE RUBBER

Volgens een bericht uit Washington, in de New York „Times", zal over de toekomst van de synthetische rubber- en daarmede ook over die van de natuurlijke rubber — beslist worden tijdens de Internationale Olie-conferenties, waarvan de eerste onlangs te Washington is aangevangen.

Hoewel geen officiële agenda voor deze conferentie is gepubliceerd, meent het blad te weten, dat een der voornaamste punten van bespreking zal zijn de vraag, of het vervaardigen van synthetische rubber uit petroleum zal worden aangemoedigd door de invoering van beschermende rechten ten opzichte van het natuurlijke product.

Het zou — zo vervolgt de New York „Times" — onvereenigbaar zijn met de plannen tot instandhouding van 's werelds olievoorraden om, door invoering van beschermende rechten ten behoeve van de synthetische rubber de aanmaak te stimuleren van dit kunstmatige product, hetwelk uit petroleum wordt vervaardigd. Petroleum immers is onvervangbaar, terwijl natuurlijke rubber in onbeperkte hoeveelheden steeds door kan worden geoogst.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken te Washington maakte sedertdien nog officieel bekend dat de Verenigde Staten na afloop der thans aangevangen olie-besprekingen met Groot-Britannië, besprekingen over hetzelfde onderwerp zullen houden met Rusland, Nederland en de Zuidamerikaanse olie-landen. Vernomen wordt dat ook als de thans plaatshebbende conferentie tot overeenstemming tussen Noord-Amerika en Engeland leidt, geen beslissingen zullen worden genomen zonder de regeringen der andere hierboven genoemde landen te raadplegen.

DE ONDERGRONDSE KRANTENMAN.

De krantenbezorger van de ondergrondse pers is geen, voor dat werk betaalde, vaste employee. Hoe men in Nederland zijn ondergrondse krant thuis bezorgd krijgt werd door den bekenden schrijver A. den Doolaard tijdens een te Manchester gehouden tentoonstelling van Europa's ondergrondse pers met een paar voorbeelden aangetoond.

„Ik ken een Nederlans politieagent van middelbare leeftijd", begon den Doolaard, „die op zijn nachtelijke ronde de krant rond bracht, terwijl zijn dochter, die als werkster talrijke huizen bezocht, deze taak overdag op zich nam. Zijn 80 jaar oude vader had de gewoonte om zodra er bezoekers kwamen, op te staan met de woorden: „Ik geloof, dat ik het licht in de keuken heb vergeten uit te doen". Later vond de bezoeker dan de nodige exemplaren van het ondergrondse blad in zijn jaszakken.

„Deze politieagent is thans in Engeland na uit Holland te zijn ontvlucht—zijn dochter is door de Duitsers terecht gesteld — doch in een uit Nederland gesmokkelde brief schreef de oude vader: „Ik begin nu werkelijk oud te worden doch ik vergeet nog altijd het keukenlicht uit te doen..."

— **Eden** is uit Québec teruggekeerd in Londen en ging ogenblikkelijk naar het Departement van Buitenlandse Zaken.

— **Canadese** schoktroepen hebben de buitenste defensies van Boulogne doorbroken en hebben honderden gevangenen genomen.

„Slavenarbeid en Ontvoering“.

De berekende brutaliteit waarmede de as-mogendheden millioenen mannen vrouwen en kinderen in slavernij hebben gedreven wordt beschreven in een boek, dat 10.000 woorden omvat en onder de titel: **Slavenarbeid en ontvoering**, door de Inlichtingendienst van de Verenigde Naties is uitgegeven. Het voorwoord er van is geschreven door den heer Dirk de Man, Voorzitter van de Unie van Voorlichtingsdiensten en onder-directeur van de Nederlandse Regerings Voorlichtings Dienst. Het verslag ontleedt de behandeling van de volken der bezette landen. Over Nederland zegt het boek.

De aanwerving van arbeidsslaven in Nederland is de geschiedenis van moedig verzet tegen koud staal en woeste brutaliteit. Toen door de gebeurtenissen in Rusland de behoeften van Duitsland aan arbeidskrachten toenamen, maakte Hitler een schema op voor de mobilisatie van arbeidskrachten en dit schema omvatte ook Nederland. Seyss Inquart maakte dit aan het Nederlandse volk bekend bij middel van een decreet dat op 22 Februari 1943 afgekondigd werd. Het werd onmiddellijk gevolgd door het weer gevangen nemen van de eerst vrijgelaten Nederlandse krijgsgevangenen.

De Duitse slavenjacht leidde tot een algemene staking in Mei. De laatste stap van de nazies op het gebied van slavendrijven werd in Februari 1944 gedaan, toen registratiekantoren in het leven geroepen werden om vrouwen in de arbeidsdienst in te schakelen.

Een gemene streek die hierbij regelmatig uitgehaald wordt is de belofte aan de vrouwen en meisjes, dat haar werk in Duitsland wordt gegeven in de buurt van haar broeders of echtgenoten of andere verwanten, van wie zij gescheiden zijn.

Deze beloften worden natuurlijk zelden gehouden. Tegenover de decreten, waarachter heel de macht van de Duitse wapenen staat wordt door de Nederlanders verzet gepleegd op alle mogelijke manieren, zowel door de werkgevers als door de arbeiders zelf.

Volgens officiële statistieken waren er einde 1943 380.000 Nederlandse arbeiders in Duitsland, 40.000 in België en Noord-Frankrijk en dan omvatten deze cijfers niet eens de arbeiders die om een of andere reden niet terugkeerden noch de 120.000 Joden, die ontvoerd werden. Als straf omdat zij de gehoorzaamheidsverklaring niet wilden ondertekenen zijn 4000 studenten naar Duitsland gestuurd om te werken. Een poging om de Nederlandse dokters naar Duitsland te krijgen mislukte tengevolge van de eensgezinde houding, die de medici aannamen. Van de ontvoerde Joden zijn er tienduizenden naar de werkkampen in het Oosten gestuurd. Het resultaat van de Nederlandse slavenarbeid, zowel in Nederland als in Duitsland is echter zo gering, dat de Duitse pers iedere week weer er over schrijft.

* * *

De methoden van de Japanners in Nederlands Indië zijn volkomen hetzelfde. Het jongste rapport dat Londen bereikte en dat is opgemaakt aan de hand van officiële gegevens die door de Nederland-Indische regering in Australië werden verzameld, zegt dat de Japanners volkomen gefaald hebben om de staatshuishoudkundige toestand in handen te krijgen.

Slavenarbeid is in hele districten ingericht en alle tot arbeid in staat zijnde mannen worden als slaven naar de bossen en in de moerassen gedreven. Met de stok in de hand trachten de slavendrijvers de bevolking te overtuigen, dat het beter is om maar te gehoorzamen.

In zijn voorwoord zegt Dirk de Man onder meer: Een opvallende karaktertrek van de asmogendheden is haar volkomen zelfzucht, die in het geheel geen rekening houdt met andere volken. Deze zelfzucht is door de Duitse en de Japanse regeringen met voorbedachten rade aangekweekt. De onderdanen van beide landen zijn groot gebracht in de overtuiging dat hun land alleen op alles recht heeft. Zo wordt van deze zelfzucht nog een ideaal gemaakt en wordt brutaliteit als een deugd aangekweekt. Nergens kan deze ontkenning van de asmogendheden van zelfs de meest elementaire rechten van andere beter worden gezien dan in haar slavendrijverij

Na de bevrijding van Parijs fietsen de Fransen vrij en blij door de straten. De fiets was het voornaamste middel van vervoer tijdens de Duitse bezetting.

POLITIEBERICHTEN.

Dure vergissing.

In de loop van de vorige week deelde de vrouwspersoon M.A. aan de Politie mede, dat zij de chauffeur van een autobus per vergissing met een bankbiljet van ƒ 25.— had betaald. Zij moest één gulden betalen en had in het donker een bankbiljet uit haar portemonnaie gehaald, in de mening verkerende dat het een bankbiljet van één gulden was. Door de politie is bedoelde chauffeur opgespoord en deze quaestie tot genoegen van beide partijen opgelost.

Tegen elkaar opgewassen.

Een politiepatrouille constateerde dat in een perceel aan de Lagoweg een vechtpartij had plaats had. Bij onderzoek bleek dat een man en een vrouw elkander hadden mishandeld en beiden gewond waren. Na te zijn verbonden aan de Politiewacht zijn ze voor aangifte verwezen naar de Afdeling Recherche.

Huis door autobus ontzet.

Een grote autobus van de E.E.T. reed tegen een huis waardoor dit enigszins werd ontzet. De bestuurder der bus bleek onder dranknvloed te verkeren en is na verhoor huiswaarts gezonden waarbij hem het besturen voor de verdere avond werd verboden.

Fuifnummer.

De manspersoon D.G. vroeg assistentie voor een dronken manspersoon die binnen wilde dringen op het bruiloftsfeest van den broer van D.G. en aldaar de orde verstoorde. Bij aankomst van de Politie was de ordeverstoorder nog ter plaatse en aangezien hij in kennelijke staat van dronkenschap verkeerde is hij ter ontnuchtering aan de Politiewacht in bewaring gesteld.

De drie musketiers.

De manspersoon W. deed aangifte dat toen hij van zijn werk thuis kwam hij werd opgewacht door een drietal manspersonen die met hem wilden vechten Toen hij wegliep werd hij door één dezer personen ingehaald en tegen zijn mond geslagen. Door de politie is de omgeving afgezocht, doch bedoelde personen waren verdwenen. Aangever is naar de Recherche verwezen.

Candidaat voor Hollywood.

De vrouwspersoon C.F. verzocht assistentie daar er met stenen op haar huis werd gegooid. Bij aankomst van de Politie bevond zich daar een manspersoon die bezig was de deur stuk te trekken wat hem ook gelukte. Hij bleek dezelfde te zijn die met stenen had gegooid. Hij is overgebracht naar de Politiewacht en overgegeven aan de Afdeling Recherche.

De slag van Cura Cabai.

Door enige bewoners van Cura Cabai werd geklaagd dat loslopende honden aldaar schapen doodbijten. In verband hiermede zijn door de Politie in de omgeving aldaar een 9-tal honden doodgeschoten. Deze honden waren niet voorzien van een belastingteken, terwijl de eigenaars niet bekend waren.

Verkeerszondaars

Bekeurd werden 2 bestuurders van vierwielige motorrijtuigen terzake overschrijding der maximum snelheid, en 1 bestuurder terzake onder zijn toezicht doen besturen van een vierwielige motorrijtuig zonder vergunning van het Plaatselijk Hoofd der Politie; gewaarschuwd werden 13 bestuurders van vierwielige motorrijtuigen terzake rijden met onverlichte achterste nummerplaat; 2 bestuurders terzake rijden zonder een rijbewijs bij zich te hebben; 3 bestuurders terzake rijden met slechts één koplamp; 2 bestuurders terzake rijden zonder rood achterlicht.

In het zand gebeten.

Een manspersoon, die met een drietal andere manspersonen op de rijweg in de Bernardstraat stond, werd door een auto A-1437 aangereden, tengevolge waarvan hij kwam te vallen en een pijnlijke knie bekwam. Naar de schuldvraag wordt een onderzoek ingesteld.

Oefende bij de Burgerwacht.

Aan een zekeren J.H., wiens zoon A.H.; in dronken toestand met hem wilde vechten, werd assistentie verleend door de politie. Bij aankomst van de politie stond de zoon, die bij de Burgerwacht is, met zijn geweer in de hand en maakte aanstalten om te schieten. Hij gaf het geweer echter over aan zijn moeder, waarna hij overgebracht is naar de wacht en ter ontnuchtering in bewaring gesteld. Geweer en munitie zijn in bewaring genomen.

Naaste buren.

Bij een burenruzie tussen twee vrouwspersonen genaamd J.A. en S.D., beiden wonende in afzonderlijke vertrekken van één gebouw, werd door de politie assistentie verleend. Eerstgenoemde verklaarde aan de patrouille door laatstgenoemde te zijn mishandeld met een stuk hout. Belediging was de oorzaak van deze ruzie. A. is voor het doen van aangifte naar de recherche verwezen.

Bloedig gevecht in Shanghai.

In het Shanghai Restaurant werd telefonisch assistentie verzocht voor een vechtpartij. Bij aankomst van een patrouille werd er niet meer gevochten. Wel bevond er zich een dronken manspersoon, die een bloedende wonde in zijn gelaat had. Hij is, na verbonden te zijn, ter ontnuchtering ingesloten.

Dronken bestuurder.

De bestuurder van luxe-auto A-2322 werd door een politiepatrouille, aangehouden daar hij onder de invloed van alcoholhoudende drank verkerende, met zijn auto over de openbare weg te San Nicolas voortreed. Hij is ter ontnuchtering in bewaring gesteld. Proces-verbaal wordt opgemaakt.

„De Passaat“ van September is uit en bevat weer een grote verscheidenheid van artikeltjes en herdenkingsstukken zodat elkeen bij de C.P.I.M. iets van zijn gading kan vinden. Een der meest interessante dingen van deze rijke inhoud is een fotoreportage van het bezoek dat President Lescot van Haiti aan de C.P.I.M. bracht.

De Colombiaanse onafhankelijkheidsdag wordt eveneens verslagen met bijbehorende foto's, zomede enkele door de C.P.I.M. georganiseerde sportwedstrijden.

De lezers maken thans ook kennis met den nieuwen Directeur van de „Koninklijke“, Mr. B. Th. W. van Hasselt, die in 1896 te Soerabaia geboren werd als zoon van een daar bekend geneesheer.

Mr. van Hasselt schijnt ook enige tijd in Maracaibo getoefd te hebben. Het vertrek van Professor Oppenheim wordt gememoreerd en er is een goed geslaagde caricatuur van hem bij, welke echter de vraag doet rijzen hoe hij binnen het naast hem staande K.L.M.-vliegtuig is gekomen.

* * *

„De Postduif“, het orgaan van de Hendrik- en Wilhelminaschool, maakt bekend, dat het voortaan slechts eens per maand zal uitkomen in plaats van tweemaal.

De redactie is namelijk naar de 9e klas overgegaan waar men meer huiswerk zal hebben. Wij vragen ons af of de redactie niet kan worden uitgebreid met jongelui, die thans in de 8e zitten. Op die manier leren de jongeren het schrijven ook en blijft het blad bestaan als de ouderen van school gaan.

Een rilling doorvoer ons om te lezen: Jim en zijn assistent bevrijdden zich en „knockten de bandieten out“. Het Nederlands is rijk genoeg om dit anders te kunnen uitdrukken.

CURAÇAOSE SPREEKWOORDEN.

188 — De valk zegt: Maak mij koning, maar niet in het land van mijn vader.

189 — Als je je mond dicht houdt, komen er geen vliegen in.

BRITTEN RUKKEN BRABANT BINNEN.

De Britse radio meldt, dat het Britse tweede leger „volkomen doorgebroken is bij de Belgisch-Nederlandse grens en een punt bereikt heeft op slechts 8 kilometer van Eindhoven, waar reeds Geallieerde luchttroepen zouden zijn geland (onden, (AP) 18.9).

Direct toen de Duitsers vertrokken, begonnen de inwoners van Dieppe de versperringen in de straten op te ruimen om de opmars der Canadese troepen naar Abbeville aan de Franse kust te vergemakkelijken. **Zoals men weet, werd bij Dieppe in 1942 de commando-aanval uitgevoerd.**

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan allen die blijken van belangstelling en deelneming hebben betoond tijdens de ziekte, bij en na het overlijden van onzen innig geliefden zoon, echtgenoot, vader en neef

Johan Eugen Brunings

overleden in het St. Elizabeths Gasthuis op den 16en September 1944.

Curaçao 18|9|44. Namens allen
Johanna Brunings—Royer.

Bij dezen betuigen wij onzen oprechten dank aan **dokter Hugenholtz**, en andere doktoren alsmede aan de Zeer Eerwaarde Zusters en het overige personeel van het ST. ELIZABETH GASTHUIS. voor al hetgene zij gedaan hebben tijdens de ziekte en bij het overlijden van onzen echtgenoot en vader, overleden in het ST. ELIZABETH GASTHUIS op den 16en September 1944.

Curacao 18—9—44.

Names de familie
Johanna Brunning—Royer

Het Schroefloze Vliegtuig.

door

G. GEOFFREY SMITH, M.B.E.

Een betrekkelijk gering aantal personen, die in de buurt van bepaalde fabrieken en vliegvelden in Engeland wonen of werken, heeft de laatste $2\frac{1}{2}$ jaar vreemde schroefloze toestellen waargenomen, die zeer snel vlogen en daarbij een schril fluitend geluid maakten.

Maar de overgrote meerderheid van het publiek was volkomen verrast door de gezamenlijk door de R.A.F. en de Amerikaanse luchtmacht gepubliceerde verklaring, die onlangs werd uitgegeven en waarin gemeld werd, dat het schroefloze vliegtuig het experimentele stadium reeds voorbij was

Deze verklaring was tevens het bewijs, dat de pionierarbeid van een brilliant jong ingenieur, Group Captain Frank Whittle der R.A.F., met succes bekroond was. Zijn eerste krachtinstallatie, die hoofdzakelijk uit een verbrandingsturbine en een luchtcompressor bestond, werkte reeds in 1937. In Mei 1941 heeft een eendekker, die door de Gloster Aircraft Co. gebouwd en van een Whit e voortstuwingsapparaat voorzien was, met succes boven Engeland gevlogen.

Dat Group Captain Whittle's uitvinding van het allergrootste belang is, staat boven alle twijfel verh en. En het feit, dat de grondgedachte niet nieuw is, doet niets aan haar grote belang en waarde af. Het principe van het benutten van uitspuitende gassen als voortbewegingskracht was den beroemden Britsen astronoom Sir Isaac Newton, reeds bekend, die in het jaar 1680 een voertuig bouwde, dat door middel van naar achter spuitende stoom werd voortbewogen. In verschillende landen op het continent zijn gedurende de laatste 35 jaar een groot aantal proeven genomen met vliegtuigen, die op genoemde wijze werden voortbewogen. Italië construeerde een dergelijk vliegtuig, dat in 1940 ook werkelijk bewees te kunnen vliegen.

Ik heb persoonlijk geruime tijd deze ontwikkelingen eerst met belangstelling daarna met groeiend enthousiasme gevolgd en ik heb daarna een nauwkeurige studie van dit onderwerp gemaakt.

Group Captain Whittle heeft jaren lang in het geheim daaraan gewerkt zonder daarbij de hulde te ontvangen, die hij verdiende. Whittle heeft in de eerste jaren maar heel weinig steun of aanmoediging gehad, hetgeen vermoedelijk te wijten was aan de tegenwerking van de apostelen der orthodoxe methodes. Het strekt hem tot grote eer, dat hij besefte, dat een nieuwe voortbewegingsmethode noodzakelijk was en hij er zich toen op toelegde om een practische oplossing van het probleem te vinden.

De vliegtuigconstructeurs wensten krachtiger motoren, maar lichter en ook van kleiner afmeting. Het was ondoenlijk de cylinders te vergroten, zodat men er toe overging het aantal cylinders te vergroten om meer kracht te kunnen ontwikkelen.

Er werden zodoende motoren van 24, 32, 42 en zelfs met 48 cylinders geprojecteerd. Dit maakte alles veel gecompliceerder, verhoogde de kosten en vermeerderde de productie-moeilijkheden.

Dan was er nog natuurlijk het probleem van de luchtschroeven, die bij dergelijke enorm krachtige motoren pasten. Tenslotte konden de motorbouwers alles krijgen wat zij nodig hadden, maar kosten, gewicht en ingewikkeldheid vermeerderden. Wanneer lange schroeven gebezigd worden, moet ook voor een aanmerkelijk betere bescherming worden zorggedragen, zodat de landingsgestellen dan groot en zwaar moeten zijn.

Nu moet ge niet geloven, dat ik er ook maar één ogenblik aan gedacht heb, dat een gewone vier-tact reciprocerende motor geheel en al plaats zal maken voor de rotatie-turbine. De hedendaagse vliegtuigmotor is een prachtig doeltreffend stuk mechanisme, dat niet zo spoedig door een ander verdrongen zal worden. Zij, die de problemen van de reciprocerende motor wisten op te lossen zullen de aangewezen personen zijn om de ontwikkelings- en productieproblemen van de nieuwe rotatiemotoren op te lossen.

Wat is nu eigenlijk voortbeweging door uitstroming van gassen zult ge wellicht vragen. Wel, laat mij u in de eerste plaats vertellen, wat het niet is. Dit is geen raketvoortbeweging. Het is van groot belang dit punt duidelijk voor ogen te houden. De raket wordt weliswaar voortbewogen als gevolg van een uitstoten van hete gassen, maar deze gassen worden ontwikkeld door een chemische brandstof, die alle zuurstof, welke voor de verbranding vereist werd, bevatte. In vliegtuigen die door stralen uitzettende gassen worden voortbewogen, wordt verbranding van een vloeibare brandstof verkregen door zuurstof uit de lucht te laten toetreden. Alleen als voor een massale toevloeiing van lucht wordt zorggedragen is het mogelijk een doeltreffende werking te verzekeren. Deze lucht wordt door de neus van de romp of door naar voren gerichte openingen naar de motorkamer gezogen. Vliegen in de stratosfeer is thans mogelijk, waarbij de passagiers natuurlijk in een afgesloten compartiment moeten verblijven, waarin de luchtdruk geregeld kan worden.

De snelheid van dergelijke toestellen kan zeer worden opgevoerd. Met behulp van turbines kan voor een grote mate van automatische compensatie voor verschil in luchtdruk worden zorggedragen, zodat deze zich dan ook biezonder goed lenen voor vliegtuigen die op grote hoogten opereren. Maar aangezien turbines onderhevig zijn aan atmosferische invloeden en daarom ook niet gebezigd kunnen worden voor vluchten in het gebied der hemellichamen moeten zij nimmer bruikbaar worden geacht voor fantastische vluchten naar de maan.

Ge zult er u misschien over verwonderen, waarom de uitdrukking „straal-reactie" in plaats van louter „straal" gebezigd is. Een van de fundamentele wetten van de mechanica is, dat „Tegenover elke kracht een gelijke en tegengestelde kracht wordt geoefend." Als ge een kruiwagen voortduwt, zult ge de „gelijke en tegenstelde kracht„ die wordt geoefend niet bemerken, totdat uw voeten het contact met de grond hebben verloren. Dan zal deze u plotseling duidelijk worden.

De reactie van een straal water is bekend genoeg en de kracht van een straal water uit een onder hoge druk werkende moderne brandspuit is zo groot, dat een brandweerman dikwijls niet in staat is alleen de straalbuis te hanteren. Het eenvoudigste voorbeeld is wel dat van het worstvormige kinderballonnetje, dat opgeblazen kan worden. Als men de opening loslaat, ontsnapt de lucht of het gas en zal de ballon zich in beweging zetten.

Laten wij nu eens nagaan hoe dit principe op het vliegtuig is toegepast. Stel u een aan beide zijden open buisvormig lichaam voor ter lengte van een vliegtuigromp.

Binnen deze buis bevinden zich de beide hoofddelen, in de eerste plaats de compressor of „blower" en voorts de gasturbine, die aan elkaar gekoppeld zijn en om een gemeenschappelijke as roteren. En nu beschouwen wij weer de buis. De lucht, die door de voorste opening de buis binnenkomt, wordt op de hierna te noemen wijze met groot kracht achter uit de buis gestoten.

De roterende luchtcompressor zuigt de lucht binnen en levert haar onder hoger druk aan een deel van de buis af, dat als verbrandingskamer dienst doet. Voortdurend wordt vloeibare brandstof in deze verbrandingskamer gesproeid, terwijl deze brandstof ook voortdurend zich met een gedeelte van de lucht vermengt en verbrandt. Dit verbrandingsmengsel van lucht en verbrandingsgassen gaat op zijn beurt onder betrekkelijk hoge druk naar de turbine-opening. De resterende lucht wordt aan het gas toegevoegd om de temperatuur daarvan zodanig te verlagen, dat de turbine niet beschadigd wordt. Het gas-en-lucht mengsel wekt, terwijl het zich met geweld een weg door de turbine baant, een mechanische energie op, die het turbinewiel aan het roteren brengt en de luchtcompressor in werking stelt, waardoor meer lucht wordt toegevoerd om de verbranding op peil te houden. De stroom verbrande gassen spuit als een geweldig krachtige straal achter uit de buis, drukt de lucht weg en stuwt het vliegtuig daardoor voorwaarts. Onder „geweldige kracht" wordt verstaan, met een snelheid als die van het geluid, dus van ongeveer 1190 km per uur. Deze snelheid is niet constant, maar zij moet $1\frac{1}{2}$ maal zo groot zijn als die van het vliegtuig.

Hoe wordt een dergelijke motor aangezet? Op precies dezelfde wijze als die van een auto. Een startmotor brengt de gecombineerde compressor-turbine eenheid aan het roteren, terwijl er door middel van de compressor een voldoende hoeveelheid lucht wordt toegevoerd om verbranding van de brandstof te verzekeren en voor doorstroming van het mengsel door de turbine zorg te dragen. Op dat ogenblik neemt de turbine het werk over en doet de compressor sneller functionneren, terwijl snel meer lucht wordt toegevoerd, dat in de verwarmingskamer wordt samengeperst, en de doorstroming toeneemt. Het verkrijgen van snelheid en versnelling van het tempo worden fenomenaal vlug bereikt. Het rotatie-mechanisme kan desgewenst onmiddellijk tot een snelheid van duizenden omwentelingen per minuut worden opgevoerd.

En nu de ontsteking. Er bestaat hier in feite geen afgemeten periodieke ontsteking zoals bij bougies of magneetontsteking. Om de ontsteking in te zetten wordt gebruik gemaakt van een electrische plug of ontsteker, die gloeit als de draad in een electrische broodrooster. Als de verbranding eenmaal aan de gang is, gaat de verbranding van het mengsel op de manier van een oliebrander van een gewone kookketel voort. Vergeet niet, dat er geen afzonderlijke explosies zijn. Hoe kan een dergelijk vliegtuig over het vliegveld taxiën zonder behulp van een door luchtschroeven opgewekte luchtstroom, die langs de roervlakken strijkt? Wel, dat is heel eenvoudig. Het vliegtuig wordt door de uittredende gassen naar voren gestuwd en de piloot heeft niet anders te doen dan het neuswiel van het driewielig landingsgestel te besturen.

Hoe is het oordeel van de piloten over een dergelijk vliegtuig? Biezonder gunstig. Zeer ervaren en biezonder critisch aangelegde test piloten zeggen, dat ze gemakkelijk te vliegen zijn, biezonder goed op de stuur- en andere inrichtingen reageren en dat de snelle rotatie-motoren zo soepel en trilvrij werken, dat zij hieraan de voorkeur geven boven de orthodoxe types. De tot nu toe bereikte snelheden kunnen nog niet worden medegedeeld, maar mijns inziens zullen in de nabije toekomst snelheden van 800 tot ruim 950 km. geen uitzondering zijn.

Doch laat ik u thans enige voordelen van dit nieuwe systeem van voortbeweging vertellen. In de eerste plaats wordt de opgewekte kracht onmiddellijk gebruikt. Er is geen overschakel- of conversatie-mechanisme. Hierdoor heeft men een vereenvoudigde krachtinstallatie, is ook het gewicht aanmerkelijk gereduceerd en verlies door wrijving voorkomen. Voorts is daarvoor geen brandstof van een hoog octaangehalte nodig. Men kan paraffine, dieselolie of teer-olie bezigen. De zogenaamde „veiligheids"-brandstoffen kunnen zonder dat zij aan doeltreffendheid inboeten worden gebruikt. En er is ook geen gecompliceerde supercharger. Er wordt slechts een eenvoudig brandstoftoevoegingssysteem vereist. Er zijn minder hulpbestanddelen. Het instrumentenbord van den piloot is heel wat eenvoudiger. En zoals reeds eerder is gezegd kunnen de rotatie-bestanddelen grotere vliegsnelheden mogelijk maken, waarbij zij, vergeleken met de reciprocerende motoren, lichter in afmeting en gewicht zijn. Ook de trilling is verminderd. En ik behoef hier zeker niet aan toe te voegen, dat er geen luchtschroeven nodig zijn, hetgeen weer groter gewichtsvermindering brengt, het geheel minder gecompliceerd maakt en de besturing vereenvoudigt.

En dit zijn nog maar enkele voordelen van dit systeem.

En nu zult ge misschien vragen of deze wijze van voortbeweging ook in vredestijd nuttige toepassing vinden zal. Dat zal zeer zeker het geval zijn. Ik waag het te voorspellen, dat deze Britse gasturbine een omwenteling in de vliegtuigconstructie teweeg zal brengen. Turbines zijn biezonder gewenst voor grote snelheden, verkeersvliegtuigen, die op grote hoogten vliegen en voor de grote transportvliegtuigen, die men thans voorbereidt. En ook op ander gebied kunnen gasturbines gebruikt worden.

Ge zult dus nu wel willen toegeven, dat de ingenieur uit Coventry, Frank Whittle, een bladzijde aan de geschiedenis van de verovering der lucht en een nieuwe triomf aan de annalen van het Britse ingenieurs-wezen heeft toegevoegd.

Belgische commando-troepen ergens aan het Italiaanse front. De Belgen vechten met het 5e leger mede.